

דו"ח מהאסיפה הכללית של "און"

יש גם שטענו שתקופת ה"הרצה" של ההזרעה בזירמה קפואה היתה בלתי מספיקה; לא נרכש די ניסיון בביצוע ההפשרה של הזירמה; ממש-קים אחדים התאוננו שאצלם תוצאות ההזרעה הן למטה מ-40% (בהתעברות); מחמת המעבר לשימוש בזירמה קפואה בלבד נתאחזה התעב-רותן של הרבה בהמות ונאלצו להשתמש בפרי-עזר שאמנם "גאלר" מספר פרות ועגלות ממכת העקרות, אבל מה יהיה על צאצאי פרים אלה? הרר בנותיהם ודאי ייפסלו למטרות ייצוא...

בנרשא הבעיות הרפואיות

היה משהו שתציע שבראש המכון להזרעה חייב לעמוד רופא וואטרינארי, ואף עצם ההזרעה במשקים תבוצע ע"י רופאים. הובעה תר-עומת על חוסר התיאום בין כל הגורמים הרפו-איים בינם לבין עצמם, ובין המכון להזרעה לבין הרופאים, והדיבורים על שיתוף פעולה — הם רק לצורך הדו"ח המודפס.

בקשתו של בוקר

השתתפתי באסיפה השנתית של "און" ב-9.7.68 בחיפה. במקום דיבורים רבים, ארשה לעצמי להשמיע בקשה אחת:

"אל כל רופאי, החקלאית" והממשלה, אל מנהלי ועובדי און והשירות, אל מדריכי שה"מ ועובדי משרד החקלאות, ולכל אלה, אשר, ללא כוונה רעה, שכחתי להזכירם —

נא תעבדו שכם אחד!

כולכם מטפלים באותן הפרות שגם אנחנו צרי-כים להתפרנס מהן".

הלל שמואל, גן השומרון

לעומת זה צויינה לטובה עבודת המזריעים והובעה הדיעה שהיחס של בעלי הפרות לעבודתו של המזריע טעון שיפור. אחד המזריעים טען שכ-1/3 מזמנו בעבודת ההזרעה מתבזבז על חי-פוש אחר הפרות המתייחסות, בדיקת הכרטיסים וכר' וכר'; אין איפוא להאשים את המזריעים בהתעברות הלקויה, מה עוד שאחת התעברות העגלות לא השתנה.

אשר ל"משבר" בעקב השימוש בזירמה קפואה הובעה הדיעה שאין לבוא בהטלת אשמה

ב-9 ביולי 1968 התכנסה ב"ביתנו" בחיפה אסיפה כללית של חברי האגודה להזרעה מלא-כותית "און". השתתפו באסיפה כמה עשרות באי-כוח המשקים, רופאים, מדריכים ועובדי מוסדות ציבור אחרים.

דו"ח מודפס הופץ כשבוע ימים לפני האסיפה וממנו למדו על פעולות האגודה, על הישגים ובעיות.

האסיפה נפתחה, כנהוג, ב"מילואים" לדו"ח ואחריהם התבטאו באי האסיפה והתעכבו באופן מיוחד על "צרת" הירידה בפוריות בר' השנים האחרונות, ובמיוחד — במחצית השנה האחרונה. כסיבות לירידה זו בהתעברות ציינו: עליית התנובה בעדרי הארץ, הגדלת העדרים, רמת מימשק בלתי מספיקה, המחסור ברפתנים מנור-סים שישקדו על גילוי ההתייחסות בפרות וכדור-מה באיזורים מסוימים אי-ההתעברות בזמן, מביאה עימה הפסדים קשים במיוחד; כך, למשל, במשקי עמק הירדן ועמק בית-שאן נגזר דינו של פרות ועגלות לשחיטה אם אין הן מתעברות בעונה המתאימה.

הבעיה הוא לא רק באי-התעברות אלא גם בהפסקת והריון בשלבים שונים מחמת "ספיגת העובר", או מחמת הפלה נגיפית שאובחנה בארץ ואין לעתידה חיסון נגדה. הועלתה השערה שיתכן וגם הפרים אשמים במידת-מה בפוריות הלקויה, משום שנתגלה באחרונה שתפריט המזון שלהם הינו דל בוויטאמינים.

חלק ניכר מהדברים הוקדשו לבעיית הזירמה הקפואה. לפני 3 שנים החל בניסויים ובוצעו כ-25 אלף הזרעות בזירמה כזו עד עתה. תוצאות הזרעות אלה נפלו רק ב-2% מתוצאות ההזרעה בזירמה טרית הנהלת "און" נהגה בזהירות, בטרם החליטה לממש שיטה זו בקנה-מידה רחב: המזריעים אומנו באופן מיוחד, נרכשו 21 מיכלים לחנקן נוזלי וכו' וכו', ובזמן האחרון אף נשלח איש מיוחד לחוץ-לארץ מטעם 2 האגודות להזרעה להשתלם בשיטות החדשות של הזרעה בזירמה קפואה. על היתרונות בשיטה זו דובר כבר הרבה, ואין צורך להאריך בכך.

המתמדת; ממילא הן נתקבלו „פה אחד“, ללא תיקונים וללא הסתייגויות.

השתתפו בדיונים: חיים יעקובסון, רחן, היימן, ר. ברענן, אשר בן-צבי, י. זולר, מרדכי יוספסון, סמי, ד"ר הררי, חיים וקסמן, בני (מבית לחם), ד"ר פ. כהן, אליעזר ישראלי, אוריאל לוי, שמעון „און“, ד"ר איילון, י. עצמון, שבתאי „און“, ד"ר א. מאיר ויוסף מילר.

להלן ההחלטות ורשימת החברים שנבחרו למוסדות השונים של האגודה.

ההחלטות האסיפה הכללית

1. האסיפה מביעה את הערכתה לד"ר ההנהלה ולפעולות הטיפול של האגודה.
2. האסיפה מציינת בהערכה את עבודתם המסורה של כל עובדי האגודה.
3. האסיפה מברכת את רופאי שתי השלוחות: הממשלתית וההקלאית על עבודתם המסורה.
4. האסיפה מביעה את דאגתה מירידת הפוריות בעדרים ומטילה על ההנהלה החדשה, לראות בעיה זו, כראשונה במעלה ולחפש דרכים לשיפור המצב, תוך כדי שיתוף יתר עם מוסדות מתקר ורפואה.
5. האסיפה מטילה על ההנהלה, לבדוק מבחינה מקצועית וכלכלית את העברת הסטטיסטיקה של ההורעות לשיטת מיכון א. ב. מ.
6. האסיפה מביעה את הערכתה, למאמצים שנעשו להכנסת הזירמה הקפואה לשימוש בשדה. יחד עם זאת מביעה האסיפה את התקווה, שהירידה הנוספת בפוריות שנגרמה עקב זה, היא זמנית בלבד.

חברי ההנהלה המורחבת

1. בולגרף מרדכי היוגב
2. בן צבי יאיר כ. יחזקאל
3. גולן איתן כ. ויתקין
4. גלעד אורי בית יצחק
5. הילמן צבי עין איזה
6. דורי שלמה יפעת
7. הימן משה עין חרוד המאוחד
8. ולך מרדכי גניגר
9. וקסנר ברונו חורע

במישהו ומוטב לטכס עצה כיצד לתקן את הדברים. יש לזכור שכל מעבר לשיטת עבודה חדשה עולה בשכר-לימוד ואין מנוס מזה. גם הטענה שאין משתפים רופאים בפעולות המכון ואין נועצים בהם, מופרכת. באגודת „און“ משתפים פעולה כיום שלוש רופאים. ואין להניח שביצוע כל העבודות ע"י רופאים היה מביא לתוצאות טובות יותר בהתעברות. הטכנאים של „און“ מנוסים למדי ונוכחו מהנסיון שרופאים שעסקו בהורעה למעשה — הצלחתם היתה קטנה מזו של מורי-עים מהשורה.

חשומת-ליבם של הבוקרים הוסבה לעובדת הקיפוח של ענף הבקר בהקצבת כספים למחקר מטעם המוסדות הממשלתיים. ואפילו מוקצבים כספים מגופים ומוסדות שונים, הרי הם ניתנים במפוצל. ללא רשות מרכזת. שבכוחה לקבוע עדיפויות לגבי הבעיות השונות; וקורה שלמחר קרים בנושאים חיוניים (כגון ההפלה הנגיפית) לא הוקצבו כספים כלל. גם בעיות הזזנה, המכנים, אירגון העבודה טעוניהם מחקר יסודי ותכליתי. הוצע שהבוקרים עצמם יקציבו כ-1/2% מהכנסתם ואז אפשר יהיה לאסוף כמיליון לירות למימון המחקרים. הוזכרה גם העובדה ששני עדרי הבקר לחלב העוסקים במחקר (בעכו ובבית-דגן) לא זכו במימון שיוק נאותות, לשם הרחבת המחקר, מחמת סירובם של הזרמים ההתיישבותיים לוותר על אי-אלו עשרות אלפים של ליטרים ממיכסור תיהם הם לטובת המוסדות הנ"ל.

הוצע להיעזר במחשב אלקטרוני בסיכום ובחינת תוצאות העבודה של האגודה.

הובעה אזהרה מצד הבקאים במצב שאין להטות אתן לשמועות האופטימיות שכאילו תבר טלנה בקרוב ההגבלות בייצור החלב ושיווקו. המטרה הקרובה בייצור החלב היא: (1) למצוא איזון מסוים בין ייצור חלב לבין ייצור בשר, (2) לתאם בין ייצור שומן החלב לבין שאר מרכיבי החלב (מניעת עודפים של חלב רוה).

פתיחת האסיפה נתאחרה ב-3/4 שעה, וכיוון שהיה הכרח לסיימה בשעה קבועה מראש, לא זכה כל מי שרצה בכך להשתתף בוויכוח ובדיון גיב, ולא התקיים כל וויכוח על הצעות הוועדה

10. זיגגר ברוך גשר
11. חזקאלי דוד בלפוריה
12. יעקבזון חיים חפצי בה
13. כ"ץ משה שלוחות
14. מלמד דוד עמידע
15. אדינגר אברהם יקום
16. נורי זאב כ. גליקסון
17. נוימן אברהם כפר גליקסון
18. סגל ציפורי
19. קריב אלתר יגור
20. צביק גילה בית השיטה
21. רוזן אברהם כ. יהושוע
22. רחמקין חיים שבי ציון
23. שדמי נמרוד שער העמקים
24. שליין יהודה נהלל
25. עובד, "און"

ווערט הביקורת

1. הס מנחם שדה אליהן
 2. לנדסברג פטר כ. ידידיה
 3. סולניק צבי בית אלפא
- רשם אלי סמסון

▲ ייצור החלב באנגליה ובוואלס בשנת 1967/68 (אפריל 67-מארכ 68) הגיע לשיא בלתי רגיל; 89,000 ייצרנים הוציאו השוקה 9.63 מיליוני טונות חלב, כ-450 אלף טונות יותר לעומת אשתקד. מספר הייצרנים פחת בשנה זו ב-3,000, אולם מספר הפרות גדל ב-80,000 ראש. התנובה הממוצעת השנית לפרה היתה 3668 ק"ג, וגם בכך הושג שיא לעומת השנים הקודמות. 69.5% מהחלב המיוצר שווק כחלב שתייה — והעלייה לעומת השנה שעבר רה היתה כדי 74,250 טונות. באנגליה, צריכת חלב שתייה היא בדרך כלל גבוהה והמפליא הוא שבשנה האחרונה גדלה העלייה בצריכת חלב שתייה כמעט פי-שניים, לעומת העלייה בצריכה בשנה שעברה.

ווערט טיפוח

1. בר ענן ראובן משרד החקלאות
2. גורדון עמרם משמר העמק
3. אמציה דמלין מסדה
4. הימן משה "און"
5. פרוידנברג יואל נהלל
6. צנטנר מנחם שרד

הערות י' עצמון לפלוגתא אל. ישראלי — ר. ברענן

ברענן, "נפגע" כאילו פעמיים ע"י ישראלי — פעם אחת בעקב עירעור על הגורדין שנחרץ לחובת "תור", ופעם שניה — בשאלת הערכתו של "דנדי", כלומר — מי היה הראשון שהכיר בארץ בגדולתו של הפר הזה. בענין "תור" נסגר "התיק" בחוברת 96, אלא שהמערכת נענתה פעם נוספת לברענן ומביאה את "הסברותיו" שעשויות, כביכול, להוציא את עצמון מהמבוכה.

ובענין "דנדי": "הח' ישראלי לא אמר מה שאמר כדי לפגוע במומחיותו של מישהו, ואין להניח שהוא בדה מליבו את משפטו של ברענן על טיבו וכוחו של "דנדי", לאחר התרשמותו הראשונה מצאצאירבנותיו. כוונתו של ישראלי היתה להביא דוגמה נוספת לאישור האמירה הרומאית המפורסמת — "הטעות היא מטבע האדם" (errare humanum est), וכשם שתלמידי חכמים מובהקים מגדולי הדור אינם נרתעים מלהודות בטעות, כן אנשי מקצוע משלנו — אסור שיהיו בטוחים שאין הם שוגים לעולם. אין איפוא להניח כלל וכלל שישראלי העיר את ההערה בדבר "ריענון" זיכרוננו של ברענן לשם קינטור בעלמא.

אגב — עלי להודות שגם אני לא התפעלתי ביותר מדנדי בצעירותו ומבנותיו הראשונות כמבכירות, ואף הבעתי את חששותי בפני אפרים שמאראג; הוא לא נעלב ולא נפגע אלא העיר לי: "תזדיין בסבלנות, יעקב, ותיווכח מיהו דנדי ומה יהיו צאצאיו". מסתבר שהוא צדק ב-100% משום שהיה זהיר מאוד בבחירת פר זה, בהן באופן יסודי את מוצאו ואת משפחתו בעדרו של המטפח ונוכח שאין הוא קונה "חתול בשק".

נזכור איפוא: רק האפיפור אינו טועה לעולם! בנייתמותה רגילים טועים ושוגים לא פעם ולא פעמיים ואל להם להיעלב אם מעירים על טעות, אלא להיות אסירי-תודה על כך.